

тивъ убийствата, грабежитѣ отъ страна на властъта; да на-
сърдчаватъ народните училища; да ратуватъ за обединение
на народа въ едно цѣло и пр. Обаче, „Екзархията, за осъщес-
твленето на която бѫлгарскиятъ народъ прекара или, по-
право да кажемъ изгуби 20 години въ борба съ двамата
заклѣти свои исторически врагове... е принесла такава полза
на тоя народъ, каквато му са принесле различните хати-
хумаюне, хати-шерифе и гюлханета“. Тази инертностъ пре-
дизвикала възмущение у народа, който очаквалъ повече. Но
все пакъ намира думи да оправдае духовенството: „И наис-
тина, ако нашето духовенство и да би искало да бѫде малко
по човѣчоско отъ разбойниците на Фенеръ . . . то и това
предполагаемо желание е немислимо да може да са осъ-
ществи подъ варварските пети на нашите притеснители . . .“
(бр. 7, г. I, 1875 г.). Така Ботйовъ стига до своето любимо
заключение, че всѣка възможностъ за културно развитие и
преуспѣване е изключена, докато не се добие политическата
свобода . . .

„Знаме“ се бори не само за политическа свобода, но и
за смекчаване социалните различия; за установяване на не-
принудени, свободолюбиви и искрени отношения между
хората.

Отъ време на време жлъчно напада чорбаджиитѣ, които
държали съ властъта и отивали противъ интересите на
народа. Тѣ били считани за регресивенъ елементъ, спъващъ
народното развитие.

„Знаме“ е обнародвалъ нѣколко подлистници („Записки
за Бѫлгария и за бѫлгарите“, „Кѫрджали“ и др.), както и
нѣкои книжовни критики на Ботйова. Ботйовата критика е
силна, остра, злъчна. Неговите критични бележки върху нѣ-
кои литературни произведения, периодически издания и
върху литературната дейност на нѣкои писатели отъ тази
епоха, сѫ пропити съ ирония, достигаща до цинизъмъ. Той
отрича качествата почти на всички тогавашни писатели и
публицисти, които нарича „доктори на глупостъта“ и „спи-
сатели на разумни безсмыслици“ (бр. 8, г. I, 1875 г.). Не
признава дори таланта на Вазова. Не одобрява начина на
списването на почти всички бѫлгарски списания; тѣ раз-
пространявали въ повечето случаи безполезни знания. Бот-
йовъ поддържа нуждата само отъ полезни знания и въ
това отношение се доближава до разбиранията на Караве-
лова. Списва се на чистъ, хубавъ бѫлгарски езикъ.

Благодарение на Ботйова, който има доста правдиви
разбирания, както по свѣтовните и балкански проблеми, тъй
и по литературните и социални прояви, богато надаренъ
съ качества да полемизира темпераментно, да увещава убе-
дително, вестникът успѣль да стане истински народенъ ор-
ганъ, който умѣль да защищава интересите на подтисна-
тия народъ и да отхвърля упрѣците на неговите против-